



BESLUT

2013-07-03

Dnr: 13/00667

SAKEN

Är västvärldens storbetstid förbi? Kunskapskanalen, 2013-02-02, program om västvärldens historia; fråga om opartiskhet och saklighet

BESLUT

Programmet frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kraven på opartiskhet och saklighet.

PROGRAMMET

Programmet, som var del två i en serie av sex, analyserade vilken roll vetenskapen har haft för västvärldens dominerande ställning i världen sedan 1600-talet. I programmet uppmärksammades bland annat det Ottomanska rikets misslyckade erövringsförsök av Wien år 1683, som hindrade en muslimsk expansion i väst. Wienarnas situation år 1683 jämfördes även med israelernas situation i dag.

ANMÄLAN

Anmälaren är kritisk till jämförelsen mellan Wien år 1683 och Israel i dag och anser att det framställdes som att Israel i dag är västvärldens skydd mot muslimsk västlig expansion. Anmälaren anser att det är Israel som bedriver en expansionistisk politik och att programmet är en partsinlaga till stöd för Israels annektering av Jerusalem och ockupation av Västbanken. Jerusalem framställdes vidare felaktigt som Israels huvudstad.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Sveriges Television ska bedriva programverksamheten opartiskt och saklighet med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (5 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis bland annat att kontroversiella ämnen eller händelser inte får behandlas ensidigt, det vill säga så att endast en parts version eller synpunkter klart dominerar ett program eller inslag. Det är tillåtet att skildra ett ämne från en speciell utgångspunkt, men i så fall bör detta klart framgå av programmet eller programpresentationen.

Kravet på saklighet innebär främst att uppgifter som är av betydelse för framställningen ska vara korrekta och att framställningen inte får vara vilseledande, till exempel genom att väsentliga uppgifter utelämnas.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden, som har tagit del av det anmälda programmet, konstaterar att fokus låg på vilken roll vetenskapen hade för västvärldens dominans efter 1600-talet. I programmet sa programledaren att många israeler känner sig lika hotade som wienarna gjorde år 1683. Nämnden kan inte finna att denna liknelse medför att programmet strider mot kraven på opartiskhet och saklighet. Nämnden konstaterar att programledaren uttryckligen sa, i svensk översättning, att Jerusalem av Israel betraktas som huvudstad. Nämnden anser inte att Jerusalem framställdes som Israels huvudstad av programföretaget. Nämnden kan inte heller finna att programmet utgjorde partsinlaga till stöd för Israel eller att programmets utformning eller innehåll i övrigt strider mot kraven på opartiskhet och saklighet i Sveriges Televisions sändningstillstånd.

Detta beslut har fattats av granskningsnämndens andra vice ordförande Martin Holmgren efter föredragning av Martin Fax

Martin Holmgren

Martin Fax